

32 623 Actuele situatie in Noord-Afrika en het Midden-Oosten

Nr. 332 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 januari 2025

Op 2 en 4 januari bracht de Speciaal Gezant voor Syrië een bezoek aan Damascus. Dit is het eerste bezoek van een Nederlandse overheidsvertegenwoordiger aan Damascus sinds het sluiten van de Nederlandse ambassade in 2012. Doel van het bezoek was om na de val van het Assad-regime de situatie ter plekke te beoordelen en het eerste contact te leggen met het interim-bestuur van Syrië onder leiding van *Hay'at Tahrir al-Sham* (HTS).

De Speciaal Gezant voor Syrië voerde gesprekken met naaste adviseurs van de interim-Minister van Buitenlandse Zaken en de Procureur-Generaal. Met het kantoor van de VN-gezant voor Syrië, het kantoor van de VN-Hoge Commissaris voor de Mensenrechten (OHCHR), het coördinatieplatform voor humanitaire NGO's gevestigd in Damascus (DINGO) en christelijk religieuze leiders.

In de gesprekken met het interim-bestuur werd van Nederlandse zijde het belang benadrukt van een vreedzame en inclusieve politieke transitie, een proces dat door Syriërs zelf wordt geleid. Met respect voor vrouwenrechten en die van minderheden, zoals christenen en Koerden, leidend tot een soeverein en onafhankelijk Syrië. In deze context werd ook de aanwezigheid van Rusland en Iran benoemd.

Daarnaast heeft de Speciaal Gezant voor Syrië het gezamenlijke belang onderstreept om terrorisme door IS tegen te gaan en, in goede samenwerking met de OPCW, chemische wapens veilig op te ruimen en daaraan gerelateerd bewijsmateriaal veilig te stellen. Tevens kwamen ter sprake de humanitaire hulp en de ondersteuning van Syrische vluchtelingen in de omliggende landen, de rol van Nederland ten aanzien van *accountability* voor de mensenrechtenschendingen die begaan zijn en het creëren van voorwaarden in Syrië voor duurzame terugkeer van vluchtelingen.

De gesprekken met de christelijk religieuze leiders gaven de Speciaal Gezant voor Syrië een goede gelegenheid om te horen hoe de actuele situatie door de christelijke gemeenschappen in Syrië wordt beleefd.

Het kabinet blijft – in lijn met de positie van de EU – terughoudendheid betrachten ten aanzien van HTS. De komende tijd moet uitwijzen hoe HTS en andere groeperingen zich gaan opstellen. Het kabinet zal, samen met gelijkgezinde landen en in EU-verband, bezien op welke wijze Nederland het proces van een inclusieve en vreedzame politieke transitie in Syrië kan ondersteunen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp